

**KİRA GELİRİ ELDE EDEN
MÜKELLEFLER İÇİN
VERGİ REHBERİ**

ÜCRETSİZDİR

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yayın No: 333

ŞUBAT/2020

Ayrıntılı bilgi için
Vergi İletişim Merkezi (VİMER)

Bu Rehber, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat Bilgilerine ve Güncel Haberlere;

- Başkanlığımız internet sayfasından,
- Sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yayın No: 333

Şubat/2020

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
1. KİRA GELİRİ	1
2. KİRA GELİRİNE KONU MAL VE HAKLAR	1
3. KİRA GELİRİNİN ELDE EDİLMESİ.....	2
3.1. Kira Bedelinin Nakden Tahsil Edilmesi	2
3.2. Kira Bedelinin Aynı Olarak Tahsil Edilmesi	3
3.3. Kiraya İlişkin Tahsilat ve Ödemelerin Banka veya Posta İdaresi Vasıtasıyla Yapılması.....	3
3.4. Defter Tutmaya Mecbur Olan Mükelleflerin Gayrimenkul Sermaye İratlarına Ait Kayıtlar	4
4. KİRA BEDELİNİN HİÇ OLMAMASI VEYA DÜŞÜK OLMASI.....	4
5. MESKEN KİRA GELİRLERİNDE İSTİSNA UYGULAMASI.....	5
6. KİRA GELİRİNİN TESPİTİNDE İNDİRİLECEK GİDERLER.....	7
6.1. Gerçek Gider Yönteminde İndirilecek Giderler.....	7
6.1.1. Gerçek Gider Yönteminde İstisnadan Yararlanılması Halinde İndirilecek Giderin Hesaplanması	9
6.2. Götürü Gider Yönteminde Gider İndirimi.....	10
7. ZARAR DOĞMASI HALİ	10
8. KİRA ÖDEMELERİNDE VERGİ KESİNTİSİ	11
9. KİRA GELİRİNİN BEYANI	12
10. YILLIK BEYANNAMEYE DAHİL EDİLEN GELİRLERDEN YAPILACAK İNDİRİMLER	13
10.1. Hayat/Şahıs Sigorta Primleri	13
10.2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları.....	14
10.3. Bağış ve Yardımlar	14
10.3.1. Beyan Edilecek Gelirin %5'i ile Sınırlı Olarak İndirilebilecek Bağış ve Yardımlar.....	14
10.3.2.Tamamı İndirilebilecek Bağış ve Yardımlar.....	14
10.4. Sponsorluk Harcamaları.....	16

10.5. Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi.....	16
10.6. Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar.....	17
11. BEYANNAMENİN VERİLME ZAMANI VE ŞEKLİ	17
12. HAZIR BEYAN SİSTEMİ	19
13. UYGULANACAK VERGİ TARİFESİ.....	19
14. KESİLEN VERGİLERİN MAHSUBU VE İADESİ	20
15. VERGİNİN ÖDENME ZAMANI VE ŞEKLİ.....	21
16. KİRA GELİRLERİNİN BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER	22

GİRİŞ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre, gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir vergisine tabi gelir unsurları; ticarî kazanç, ziraî kazanç, ücret, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardan oluşmaktadır.

Bu Rehberde, 2019 yılında sahip oldukları mal ve hakları kiraya verenlerin vergilendirilmesine yönelik olarak; kira gelirine konu mal ve haklar, vergiden istisna edilecek mesken kira tutarı, işyeri kira gelirinde beyanname verme sınırı, emsal kira bedeli uygulaması, beyan edilen kira gelirlerinden indirilecek giderler, kira ödemelerinde vergi kesintisi, beyannamenin verilme zamanı, vergi tarifesi, ödenmesi gereken verginin hesaplanması, ödeme kanalları ile Hazır Beyan Sistemi üzerinden beyannamenin ne şekilde verileceği konularında açıklamalar ve örnekler yer almaktadır.

1. KİRA GELİRİ

Gelir Vergisi Kanunu'nun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiraya verilmesi karşılığında elde edilen gelirler “gayrimenkul sermaye iradı” olarak ifade edilmekte olup bu gelirler belirli koşullarda gelir vergisine tabi tutulmaktadır.

Kira gelirine konu mal ve hakların; sahipleri, mutasarrıfları, zilyetleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri ile kiralananmış bir mal veya hakkın kiraya verilmesinden gelir elde eden kiracılar, gayrimenkul sermaye iradı yönünden mükellef kabul edilecektir.

2. KİRA GELİRİNE KONU MAL VE HAKLAR

Gelir Vergisi Kanunu'nun 70 inci maddesine göre, kira gelirine konu mal ve haklar şöyledir;

- Arazi, bina, maden suları, memba suları, madenler, taş ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları, tuzlalar ve bunların mütemmim cüzileri ve teferruatı,
- Voli mahalleri ve dalyanlar,

- Gayrimenkullerin ayrı olarak kiraya verilen mütemmim cüzileri ve teferruatı ile bilumum tesisatı, demirbaş eşyası ve döşemeleri,
- Gayrimenkul olarak tescil edilen haklar,
- Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları, ihtira beratı, alametifarika, marka, ticaret unvanı, her türlü teknik resim, desen, model, plan ile sinema ve televizyon filmleri, ses ve görüntü bantları, sanayi ve ticaret ve bilim alanlarında elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgilerle gizli bir formül veya bir imalat usulü üzerindeki kullanma hakkı veya kullanma imtiyazı gibi haklar,
- Telif hakları,
- Gemi ve gemi payları ile bilumum motorlu tahmil ve tahliye vasıtaları,
- Motorlu nakil ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri.

3. KİRA GELİRİNİN ELDE EDİLMESİ

Kira gelirinde gelirin elde edilmesi, tahsil esasına bağlanmıştır. Tahsil esasına göre kira gelirinin vergilendirilmesi için nakden veya aynı olarak tahsil edilmiş olması gerekmektedir.

3.1. Kira Bedelinin Nakden Tahsil Edilmesi

Kira bedelinin nakden tahsil edilmesi, kiranın Türk parası veya yabancı para ile ödenmesini ifade eder. Alınan çek bedelleri de nakden tahsilat sayılır.

- Mükellefler tarafından o yıla veya geçmiş yıllara ait olarak tahsil edilen kira bedelleri, tahsil edilen yılın hasılatı sayılır.

Örneğin; 2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait kira gelirlerinin toplu olarak 2019 yılında tahsil edilmesi halinde, bu gelirler 2019 yılının geliri olarak dikkate alınacaktır.

- Gelecek yıllara ait olup, peşin olarak tahsil edilen kira bedelleri, ödemenin yapıldığı yılın değil, gelirin ilgili olduğu yılın hasılatı olarak kabul edilir.

Örneğin; 2019, 2020 ve 2021 yılları kira gelirleri topluca 2019 yılında tahsil edilirse, her yıla ait kira bedeli ilgili yılda beyan edilecektir.

Döviz cinsinden kiraya verme işlemlerinde tahsilatın yapıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınarak kira gelirinde gayri safi hasılat belirlenir.

3.2. Kira Bedelinin Aynı Olarak Tahsil Edilmesi

Kiranın aynı (mal, eşya vb.) olarak alınması halinde, tahsil edilen kiralar Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre emsal bedeli ile paraya çevrilir.

3.3. Kiraya İlişkin Tahsilat ve Ödemelerin Banka veya Posta İdaresi Vasıtasıyla Yapılması

- Konutlarda, her bir konut için aylık 500 TL ve üzerinde; haftalık, günlük veya benzeri şekilde kısa süreli konut kiralamaalarında ise tutara bakılmaksızın kira geliri elde edenlerin,
- İş yerlerinde, miktar sınırlaması olmaksızın işyerini kiraya verenler ile kiracıların,

kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerini banka ve benzeri finans kurumları veya posta idareleri aracılığıyla gerçekleştirmeleri ve bu kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen belgelerle bu ödemeleri tevsik etmeleri zorunluluğu bulunmaktadır.

Banka ve benzeri finans kurumları veya posta idareleri aracı kılınmak suretiyle, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinde, bu belgeler tevsik edici belge olarak kabul edilecektir. Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da bu kapsamdadır.

Söz konusu zorunluluklara uymayanlara kesilecek ceza, (Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 355 inci maddesinin o yıl için belirlenen özel usulsüzlük cezası miktarından az olmamak üzere) her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5'idir.

3.4. Defter Tutmaya Mecbur Olan Mükelleflerin Gayrimenkul Sermaye İratlarına Ait Kayıtlar

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre defter tutmaya mecbur olan gerçek kişi mükelleflerin, gelir vergisine tabi gayrimenkul sermayelerle bunlardan elde edilen iratları ve bunlara müteallik giderleri, diğer kazançlarını tespit için tuttuğu hesaplarla karıştırılmadan ve onlarla birleştirilmeden, defterikebir veya işletme hesabının veya serbest meslek erbabı kazanç defterinin ayrı bir sayfasına veya ayrı bir deftere veyahut bir cetvele ayrı ayrı kaydetmesi gerekmektedir.

4. KİRA BEDELİNİN HIÇ OLMAMASI VEYA DÜŞÜK OLMASI

Kira bedelinin hiç olmaması veya düşük olması halinde, “emsal kira bedeli” esas alınır. Buna göre;

- Gayrimenkulün bedelsiz olarak başkalarının kullanımına bırakılması,
- Kiraya verilen gayrimenkulün kira bedelinin emsal kira bedelinden düşük olması,

hallerinde emsal kira bedeli esası uygulanacaktır.

Kiraya verilen bina ve arazilerde emsal kira bedeli, varsa yetkili özel makamlarca veya mahkemelerce saptanmış kira bedelidir.

Bina veya arazi için kira takdiri ya da tespiti yapılmamış ise emsal kira bedeli, bina veya arazinin emlak vergisi değerinin %5'idir.

Bina veya arazi dışında kalan mal ve haklarda emsal kira bedeli, bunların maliyet bedelinin %10'udur. Bu bedel bilinmiyorsa, Vergi Usul Kanunu'nun servetlerin değerlemesi hakkındaki hükümlerine göre belli edilen değerlerinin %10'udur.

Örnek: Mükellef (A), 2019 yılında emlak vergisi değeri 400.000 TL olan bir apartman dairesini bedelsiz olarak arkadaşının kullanımına bırakmıştır.

Bu durumda, mükellefin, emsal kira bedeli üzerinden kira geliri hesaplaması gerekmektedir.

Emsal Kira Bedeli: 400.000 TL x %5 = 20.000 TL olacaktır. Bu tutar, mükellef tarafından beyan edilmesi gereken gelir olarak dikkate alınacaktır.

Aşağıda belirtilen hallerde ise emsal kira bedeli esası uygulanmaz:

- Boş kalan gayrimenkullerin korunması amacıyla bedelsiz olarak başkalarının ikametine bırakılması,
- Binaların mal sahiplerinin usul (anne-baba, büyükanne-büyükbaba), fûru (çocuklar, torunlar) veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi, (Ancak, bu kimselerin her birinin ikametine birden fazla konut tahsis edilmişse bu konutların yalnız birisi için emsal kira bedeli hesaplanmaz. Örnek olarak, mal sahibi baba, çocuğunun ikametine iki adet gayrimenkul tahsis etmişse sadece bir adet gayrimenkul için emsal kira bedeli hesaplanmayıp diğeri için emsal kira bedeli hesaplanacaktır.),
- Mal sahibi ile birlikte akrabaların da aynı evde veya dairede ikamet etmesi,
- Genel bütçeye dahil daireler ve özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile diğerk kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan kiralamalar.

5. MESKEN KİRA GELİRLERİNDE İSTİSNA UYGULAMASI

Binaların mesken olarak kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde elde edilen hasılatın 2019 yılı için 5.400 TL'si gelir vergisinden istisna edilmiştir. Konut kira geliri elde eden kişilerin, yıllık olarak tespit edilen istisna tutarının (2019 yılı için istisna tutarı 5.400 TL) altında kira geliri elde etmeleri halinde vergi dairesinde mükellefiyet kaydı açtırmasına ve bu gelirleri için beyanname vermesine gerek bulunmamaktadır.

Örnek: Mükellef (B), 2019 yılında meskenini aylık 440 TL'den kiraya vermiş ve yıllık 5.280 TL kira geliri elde etmiştir. Bu durumda elde edilen

hasılat, mesken istisna tutarı olan 5.400 TL'nin altında olduğundan beyan edilmeyecektir.

Konutlardan elde edilen kira gelirleri süresinde beyan edilmez veya eksik beyan edilirse, 2019 yılı için belirlenen 5.400 TL'lik istisnadan yararlanılamayacaktır. Ancak, idarece herhangi bir tespit yapılmadan önce, süresinde beyan edilmeyen veya süresinde verilen beyannamede yer almayan konut kira gelirlerini, süresinden sonra verilen beyanname ile beyan edenler söz konusu istisnadan yararlanabileceklerdir.

İstisna tutarının üzerinde konut kira geliri elde edilmesi halinde, yıllık beyanname ile beyan edilen kira gelirinden istisna tutarının düşülmesi gerekmektedir.

Mesken istisnası uygulaması sadece konut olarak kiraya verilen gayrimenkullerden elde edilen gelirler için söz konusudur. 2019 yılında 5.400 TL'nin altında mesken kira geliri olanlar bu gelirleri için yıllık beyanname vermeyecektir.

Konut ve işyeri kira gelirinin birlikte elde edilip beyan edilmesi halinde, istisna sadece konut kira gelirinə uygulanır. İşyeri kira gelirinə istisna uygulanmaz.

Kira gelirin yanında ticari, zirai veya mesleki kazancını beyan etmek zorunda olanlar, 5.400 TL'lik istisnadan yararlanamazlar. Ayrıca, 5.400 TL ve üzerinde konut kira geliri elde edenlerden, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı Gelir Vergisi Kanunu'nun 103. maddesinde yer alan üçüncü gelir diliminin ücretler için geçerli olan 2019 yılı için 148.000 TL'lik tutarı aşanlar, 5.400 TL'lik istisnadan yararlanamazlar.

Örnek: Mükellef (C), 2019 yılında, konut olarak kiraya verdiği gayrimenkulünden 18.000 TL kira geliri, tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş 48.000 TL işyeri kira geliri ve 120.000 TL ücret geliri elde etmiştir.

Mükellef (C)'nin elde ettiği kira geliri için istisna uygulanıp uygulanmayacağı, 2019 yılı içerisinde elde ettiği gelir toplamının 148.000 TL'yi aşmadığına bakılarak tespit olunacaktır.

Elde edilen gelir toplamının;

(18.000 TL + 48.000 TL + 120.000 TL = 186.000 TL) 2019 yılı için belirlenen 148.000 TL tutarını aşması nedeniyle, 18.000 TL'lik konut kira gelirine ilişkin olarak 5.400 TL'lik istisnadan faydalanılması mümkün olmayacaktır.

Bir konuta birden fazla kişinin ortak olması halinde, bu konuttan elde edilen kira gelirlerinin vergilendirilmesinde, her bir ortak için (2019 yılı için) 5.400 TL'lik istisna ayrı ayrı uygulanacaktır.

Mirasın paylaşılmamış olması halinde, her bir mirasçı istisnadan ayrı ayrı yararlanacaktır.

Bir mükellefin birden fazla konuttan kira geliri elde etmesi halinde istisna, kira gelirleri toplamına bir defa uygulanacaktır.

6. KİRA GELİRİNİN TESPİTİNDE İNDİRİLECEK GİDERLER

Kira gelirinun vergilendirilmesinde, elde edilen gelirin safi tutarı iki farklı şekilde tespit edilebilmektedir.

- Gerçek Gider Yöntemi
- Götürü Gider Yöntemi (Hakları kiraya verenler hariç)

Gerçek veya götürü gider yönteminin seçimi, taşınmaz malların tümü için yapılır. Bunlardan bir kısmı için gerçek gider, diğer kısmı için götürü gider yöntemi seçilemez.

Götürü gider yöntemini seçen mükellefler, iki yıl geçmedikçe gerçek gider yöntemine dönemezler.

6.1. Gerçek Gider Yönteminde İndirilecek Giderler

Gerçek gider yönteminin seçilmesi durumunda, safi iradın bulunması için gayrisafi hasıllattan aşağıdaki giderler indirilebilir.

- Kiraya veren tarafından kiraya verilen gayrimenkul için ödenen aydınlatma, ısıtma, su ve asansör giderleri,
- Kiraya verilen malların idaresi için yapılan ve gayrimenkulün önemi ile orantılı olan idare giderleri,
- Kiraya verilen mal ve haklara ait sigorta giderleri,
- Kiraya verilen mal ve haklar dolayısıyla yapılan ve bunlara harcanan borçların faiz giderleri,
- Konut olarak kiraya verilen bir adet gayrimenkulün iktisap yılından itibaren 5 yıl süre ile iktisap bedelinin %5'i (iktisap bedelinin %5'i tutarındaki bu indirim, sadece ilgili gayrimenkule ait hasıllata uygulanacak, indirilmeyen kısım gider fazlalığı sayılmayacaktır. 2015 yılından önce iktisap edilen konutlar için indirimden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.),

İktisap bedelinin %5'i tutarındaki indirim, sadece konut olarak kiraya verilen bir adet gayrimenkul için uygulanacak olup birden fazla gayrimenkulden kira geliri elde edilmesi halinde, diğer gayrimenkuller için bu indirimden yararlanılamayacaktır. Ayrıca işyeri olarak kiraya verilen gayrimenkuller %5'lik gider indiriminden yararlanamayacaktır.

- Kiraya verilen mal ve haklar için ödenen vergi, resim, harç ve şerefiyelerle kiraya veren tarafından belediyelere ödenen harcamalara katılma payları,
- Kiraya verilen mal ve haklar için ayrılan amortismanlar ile kiraya veren tarafından yapılan ve gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar (Bu harcamalar 2019 takvim yılı için 1.200 TL'yi aşmıyor ise maliyet olarak dikkate alınabilir.),
- Kiraya veren tarafından kiraya verilen gayrimenkul için yapılan onarım giderleri ile bakım ve idame giderleri,

- Kira ile tuttukları mal ve hakları kiraya verenlerin ödedikleri kiralar ve diğer gerçek giderler,
- Sahibi buldukları konutları kiraya verenlerin kira ile oturdukları konut veya lojmanların kira bedeli (İndirilmeyen kısım gider fazlalığı sayılmayacaktır.),

Türkiye’de yerleşik olmayan mükelleflerin (çalışma veya oturma izni olarak altı aydan daha fazla bir süredir yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları dahil), yabancı ülkelerde ödedikleri kira bedelleri Türkiye’de elde edilen kira gelirinden gider olarak indirim konusu yapılamaz.

- Kiraya verilen mal ve haklarla ilgili olarak sözleşmeye, kanuna veya ilama istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatlar.

Gerçek gider yöntemini seçen mükelleflerin, yaptıkları giderlere ilişkin belgeleri ilgili buldukları yılı takip eden yıldan başlayarak 5 yıl süresince saklamaları ve vergi dairesince istendiğinde ibraz etmeleri gerekmektedir.

6.1.1. Gerçek Gider Yönteminde İstisnadan Yararlanılması Halinde İndirilecek Giderin Hesaplanması

Gerçek gider yönteminin seçilmesi ve konut kira gelirlerine uygulanan istisnadan yararlanması durumunda, gerçek gider tutarının istisnaya isabet eden kısmı, gayri safi hasıllattan indirilemeyecektir.

Vergiye tabi hasıllata isabet eden indirilebilecek gider kısmı aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanabilir.

$$\text{İndirilebilecek Gider} = \frac{\text{Toplam Gider x Vergiye Tabi Hasılat*}}{\text{Toplam Hasılat}}$$

(*) Vergiye Tabi Hasılat = Toplam Hasılat - Mesken Kira Geliri İstisnası

Örnek: Mükellef (D), sahibi olduğu konutu 2019 yılında kiraya vermiş olup, 48.000 TL kira geliri elde etmiştir. Başka geliri bulunmayan mükellef,

gayrimenkulü ile ilgili olarak 16.000 TL harcama yapmış olup, gerçek gider yöntemini seçmiştir.

Mükellef, 16.000 TL tutarındaki toplam giderin vergiye tabi hasıllata isabet eden kısmını gerçek gider olarak indirebilecektir

Vergiye Tabi Hasılat = 48.000 TL – 5.400 TL = 42.600 TL

İndirilebilecek Gider = (16.000 TL x 42.600 TL) / 48.000 TL = 14.200 TL

6.2. Götürü Gider Yönteminde Gider İndirimi

Götürü gider yöntemini seçen mükellefler, gerçek giderlere karşılık olmak üzere hasıllatlarından %15'ini götürü olarak indirebilirler. Kira geliri elde edip de mesken istisnasından yararlanabilecek mükellefler için götürü gider, istisna tutarı düşüldükten sonra bulunan tutar üzerinden hesaplanacaktır.

Hakları kiraya verenler, götürü gider yöntemini uygulayamazlar. Örneğin, işyeri kira geliri ile birlikte hakların kiraya verilmesinden de gelir elde eden mükellefler, verecekleri gelir vergisi beyannamelerinde gerçek gider yöntemini seçmek zorundadırlar.

Götürü gider yöntemini seçen mükellefler, hasıllatlarının %15'i oranındaki tutarı götürü gider olarak indirebileceklerdir. Götürü gider oranı, 1/1/2017 tarihinden itibaren elde edilen kira gelirlerine uygulanmak üzere hasıllatın % 15'i olarak belirlenmiştir.

7. ZARAR DOĞMASI HALİ

Gayrimenkul sermaye iradına konu olan sermayenin kendisinde meydana gelen eksilmeler zarar sayılmaz ve iradın gayri safi miktarının tespitinde gider olarak kabul edilmezler.

Gayrimenkul sermaye iradının safi tutarının hesabında giderlerin fazlalığı dolayısıyla doğan zararlar ise **beş yılı geçmemek üzere** gelecek yıllarda elde edilen kira gelirlerinden gider olarak düşülebilir.

Bu durumun iki istisnası vardır:

- Sahibi buldukları konutları kiraya verenlerin, kira ile oturdukları konut veya lojmanların kira bedellerini indirim konusu yapmaları durumunda bir zarar doğar ise bu zarar gelecek yıllarda elde edilen gayrimenkul sermaye iradından indirim konusu yapılamayacaktır.
- Konut olarak kiraya verilen bir adet gayrimenkule ait hasıllardan, indirim konusu yapılan iktisap bedelinin %5'i oranındaki tutarın indirilemeyen kısmı, gider fazlalığı olarak dikkate alınamayacaktır.

Buna göre, söz konusu hallerde oluşacak gider fazlalığının gayrimenkul sermaye iradı yönünden zarar olarak dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır.

8. KİRA ÖDEMELERİNDE VERGİ KESİNTİSİ

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşlar; gayrimenkul sermaye iradına konu mal ve hakları kiralamaları durumunda, bu kapsamda yapacakları kira ödemeleri üzerinden gelir vergisi kesintisi (tevkifat) yapmak zorundadırlar.

Kiracı olan söz konusu kişi, kurum ve kuruluşlar, yaptıkları kira ödemelerinin brüt tutarı üzerinden %20 oranında gelir vergisi kesintisi yapacaklardır.

Bu vergi kesintisi, gelecek aylara veya yıllara ait olmak üzere peşin ödenen kira bedeli üzerinden de yapılacaktır. Örneğin; 3 aylık veya 1 yıllık işyeri kirası peşin olarak ödendiğinde, peşin ödenen kiranın tamamı vergi kesintisine tabi tutulacaktır.

Kiracı, basit usulde vergilemeye tabi bir mükellef ise; vergi kesintisi yapma yükümlülüğü bulunmadığından, kira ödemesi üzerinden vergi kesintisi yapılmayacaktır.

Kiraya verilen gayrimenkulün hem konut hem de işyeri olarak kullanılması halinde ise; kiralanan yerin tamamı veya bir kısmı işyeri olarak kullanıldığı sürece, kira bedelinin tamamı vergi kesintisine tabi olacaktır.

9. KİRA GELİRİNİN BEYANI

Beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından ibaret olan mükelleflerden;

- Bir takvim yılı içinde elde ettiği konut kira geliri, istisna tutarını (2019 yılı için 5.400 TL) aşanlar,
- İşyeri kira gelirleri üzerinden vergi kesintisi yapılanlardan, kira gelirlerinin brüt tutarı beyanname verme sınırını (2019 yılı için 40.000 TL) aşanlar (Beyanname verme sınırı olan 40.000 TL'nin aşılp aşılmadığının tespitinde, gelir vergisi kesintisine tabi brüt kira gelirleri ile konut kira gelirin gelir vergisinden istisna edilen tutarı aşan kısmı birlikte dikkate alınacaktır.),
- Bir takvim yılı içinde mal ve hakların kiralanmasından elde edilen gelirlerden kesinti ve istisna uygulamasına konu olmayan ve tutarı beyanname verme sınırını (2019 yılı için 2.200 TL) aşanlar,

yıllık beyanname vereceklerdir.

Vergi kesintisine ve istisna uygulamasına konu olmayan kira gelirlerinin beyanında (örneğin, basit usuldeki mükellefe kiraya verilen işyerinden elde edilen kira gelirlerinde olduğu gibi), 2.200 TL'lik tutar bir istisna olmayıp, beyanname verme sınırındır. Bu tutarı aşan bir işyeri kira geliri olduğunda tamamı beyan edilecektir.

Aile bireylerinin her birinin sahip oldukları mal ve haklardan elde ettikleri kira gelirleri için **kendi adlarına ayrı ayrı beyanname** vermeleri gerekmektedir.

Küçük ve kısıtlıların mükellef olması durumunda bunlar adına verilecek olan yıllık gelir vergisi beyanamesi veli, vasi veya kayyum tarafından imzalanacaktır.

Mal ve haklara hisseli olarak sahip olunması halinde, her ortağın sadece kendi hissesine karşılık gelen kira gelirlerini beyan etmesi gerekmektedir.

10. YILLIK BEYANNAMEYE DAHİL EDİLEN GELİRLERDEN YAPILACAK İNDİRİMLER

Yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere ilişkin indirimler Gelir Vergisi Kanunu ile diğer kanunlarda belirtilmiştir. Gelir vergisi matrahının tespitinde gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden aşağıda belirtilen indirimlerin yapılabilmesi için yıllık beyanname ile bildirilecek bir gelirin bulunması ve yapılacak indirimlerin ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşıması gerekmektedir.

İndirim konusu yapılacak tutarın hesaplamasında beyan edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları düşülmeden önceki tutar esas alınacaktır.

Buna göre, indirim konusu yapılabilecek bazı hususlar şunlardır:

10.1. Hayat/Şahıs Sigorta Primleri

Yıllık gelir vergisi beyannamesinde, hayat/şahıs sigortaları için ödenen primlerin beyan edilen gelirin %15'ine kadar olan kısmı matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

Yıllık beyanname matrahının tespitinde dikkate alınacak sigorta primleri;

- Mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait birikim priminin alındığı hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si ile
- Ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primlerinin %100'ünden,

oluşmaktadır.

İndirim konusu yapılacak primlerin toplamı, beyan edilen gelirin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacaktır (2019 yılı gelirlerine ilişkin olarak kullanılacak olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı 30.700,80 TL'dir.).

01/01/2013 tarihinden sonra bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarının indirim konusu yapılması mümkün değildir.

10.2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları

Aşağıda belirtilen şekilde yapılan eğitim ve sağlık harcamaları beyan edilen gelirin %10'unu aşmaması şartıyla yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilebilecektir..

- Eğitim ve sağlık harcamaları Türkiye'de yapılmalıdır.
- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmelidir.
- Söz konusu harcamalar mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olmalıdır.

“Küçük çocuk” tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dahil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları ifade etmektedir.

10.3. Bağış ve Yardımlar

10.3.1. Beyan Edilecek Gelirin %5'i ile Sınırlı Olarak İndirilebilecek Bağış ve Yardımlar

Gelir vergisi mükellefleri; genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yıllık toplamı beyan edilecek gelirin %5'ini (kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki illerde zikredilen kurum/kuruluş, dernek veya vakıflara yapılan bağış ve yardımların yıllık toplamı beyan edilecek gelirin %10'unu) aşmamak üzere, makbuz karşılığında yaptıkları bağış ve yardımları yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerinden indirim konusu yapabilirler.

10.3.2. Tamamı İndirilebilecek Bağış ve Yardımlar

a) Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi

ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin ve Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve aynı bağış ve yardımların tamamı beyan edilen gelirden indirilebilecektir.

Okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu ve diğer tesisler ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılan ibadethane ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin yapımı veya bu tesislerin faaliyetlerine devam edebilmeleri için yapılan bağış ve yardımların (harcamaların) herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın vergi matrahının tespitinde dikkate alınabilmesi için bu bağış ve yardımların genel bütçeye dahil daireler, özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köylere yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılan ibadethaneler ve/veya Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin ve Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası veya faaliyetine devam etmesine yönelik yapılan bağış ve yardımların; anılan amaçlarla kurulmuş bulunan vakıf veya derneklere de yapılması mümkündür.

b) Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedellerinin tamamı beyan edilecek gelirden indirilebilecektir.

c) Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler, kamu yararına çalışan dernekler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve bilimsel araştırma faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan ya da Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya desteklenmesi uygun görülen çalışmalara ilişkin harcamalar ile bu amaçla yapılan her türlü bağış ve yardımların tamamı beyan edilen gelirden indirim konusu yapılabilecektir.

d) Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı

yapılan aynı veya nakdi bağışların tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

e) İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımların tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

f) 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun kapsamında kurulan idareye yapılan her türlü nakdî ve aynı bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

10.4. Sponsorluk Harcamaları

Gelir Vergisi Kanunu'nun 89 uncu maddesinin sekizinci bendine göre yapılan sponsorluk harcamalarının;

- Amatör spor dalları için %100'ü,
- Profesyonel spor dalları için %50'si,

yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirim konusu yapılabilecektir.

10.5. Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi

Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 82 nci maddesine göre, 31/12/2022 tarihine kadar bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75'ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilirler.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanır.

10.6. Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar

Diğer kanunlara göre tamamı indirilecek bazı bağış ve yardımlar şöyledir;

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına yapılan bağışlar,
- Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna yapılan bağışlar ve yardımlar,
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna yapılan bağışlar,
- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumuna yapılan bağışlar,
- Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına yapılan bağışlar,
- Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu kapsamında kurulan ormanlarda ağaçlandırma, bakım ve koruma masraflarının tamamı,
- İlköğretim ve Eğitim Kanunu uyarınca yapılan bağışlar,
- Üniversitelere, yüksek teknoloji enstitüleri ile gelirlerinin en az dörtte üçünü münhasıran devlet üniversitelerinin faaliyetlerinin devam ettirilmesi ve desteklenmesini amaç edinmek üzere kurulan ve fiilen bu çerçevede faaliyette bulunan vakıflardan Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınanlara makbuz karşılığında yapılan bağışlar.

Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın varsa mukayyet değeri, yoksa Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Takdir Komisyonunca tespit edilecek değeri esas alınır.

11. BEYANNAMENİN VERİLME ZAMANI VE ŞEKLİ

Mükelleflerin, **1 Ocak 2019 – 31 Aralık 2019** dönemine ait beyana tabi gayrimenkul sermaye iradı gelirleri için **1-31 Mart 2020** tarihleri arasında beyannamelerini vermeleri gerekmektedir. Beyannameler;

- **Hazır Beyan Sistemi** aracılığıyla internet ortamında,

- Bağlı bulunulan (ikametgahın bulunduğu yer) vergi dairesine kağıt ortamında,
- 3568 sayılı Kanun gereği elektronik beyanname gönderme aracılık yetkisi almış meslek mensupları ile sözleşme imzalanarak e-Beyanname sisteminden,

verilebilir.

Hazır Beyan Sisteminde, kira beyannamesi elektronik ortamda onaylandığı anda beyanname verilmiş sayılır. Kağıt ortamında hazırlanan beyanname; kayıtsız (adi) posta ile gönderilmiş veya özel dağıtım şirketleri tarafından getirilmiş ise vergi dairesi evrak kayıt tarihinde, kayıtlı posta (Taahhütlü, Acele Posta Servisi, Kurye vb.) ile gönderilmiş ise zarfın üzerine PTT tarafından tatbik edilen kabul tarihinde verilmiş sayılır.

Takvim yılı içinde ülkeyi terk edenler, yurt dışına çıkma tarihinden önceki 15 gün içinde beyanname vermek zorundadırlar. Ölüm halinde ise beyanname ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde mirasçılar tarafından verilecektir.

Vefat eden mükelleflere ait - **ölüm tarihinin içinde bulunduğu takvim yılı başından ölüm tarihine kadar olan döneme tekabül eden (GMSİ+ÜCRET+DKİ+MSİ)**-kıst dönem beyannameleri **(1001 D Kodlu Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi)** <https://ebeyanname.gib.gov.tr/index.html> adresindeki Beyanname Düzenleme Programı (BDP) üzerinden elektronik ortamda verilebilmektedir.

Sadece kira geliri elde eden 60 yaş üzeri mükellefler ile engelli mükelleflerden yaşlılığı, engeli veya hastalığı nedeniyle vergi dairesine gidemeyecek durumda olanların, bağlı oldukları vergi dairesini veya Türkiye genelinde Vergi İletişim Merkezini (VİMER – 189) arayarak randevu almaları halinde adreslerine gidilerek beyannamelerini doldurmalarına yardımcı olunacaktır.

12. HAZIR BEYAN SİSTEMİ

Beyana tabi gelirleri sadece **gayrimenkul sermaye iradı (kira geliri)**, menkul sermaye iradı, ücret ile diğer kazanç ve iratlardan ibaret olan mükellefler; bu gelirlerine ilişkin beyannamelerini Başkanlığımız tarafından önceden hazırlanarak mükelleflerin onayına sunduğu kullanımı kolay ve hızlı bir sistem olan Hazır Beyan Sistemi üzerinden verebilirler.

Bu sistemden, sadece kira, menkul sermaye iradı, ücret veya diğer kazanç ve irat gelirlerini ayrı veya birlikte elde eden mükellefler yararlanabilecektir.

Sisteme ve detaylı bilgiye Gelir İdaresi Başkanlığının www.gib.gov.tr internet adresinden veya İnteraktif Vergi Dairesinden ulaşabilirsiniz.

13. UYGULANACAK VERGİ TARİFESİ

Gelir Vergisi Kanunu'na göre 2019 yılında elde edilen gayrimenkul sermaye iratlarına aşağıda yer alan vergi tarifesi uygulanarak gelir vergisi hesaplanır.*

Gelir vergisine tabi gelirler;	
18.000 TL'ye kadar	%15
40.000 TL'nin 18.000 TL'si için 2.700 TL, fazlası	%20
98.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL (ücret gelirlerinde 148.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL), fazlası	%27
500.000 TL'nin 98.000 TL'si için 22.760 TL (ücret gelirlerinde 500.000 TL'nin 148.000 TL'si için 36.260 TL), fazlası	%35
500.000 TL'den fazlasının 500.000 TL'si için 163.460 TL (ücret gelirlerinde 500.000 TL'den fazlasının 500.000 TL'si için 159.460 TL), fazlası	%40
oranında vergilendirilir.	

*7194 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanunu 103. maddesinde yapılan değişiklik.

2020 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınacak tarife, 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

14. KESİLEN VERGİLERİN MAHSUBU VE İADESİ

Beyannamede gösterilen gelire dahil kazanç ve iratlardan Gelir Vergisi Kanunu'na göre kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilebilir, mahsubu yapılan miktar gelir vergisinden fazla olursa aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine red ve iade edilir.

Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsubu ve kalan kısmın iadesine ilişkin düzenlemeler 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer almaktadır.

429 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve 99 Seri No.lu Gelir Vergisi Sirküleri ile vergi kanunları gereği iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle nakden veya mahsuben talep edilecek iadelere ilişkin başvuru dilekçeleri ve bilgi girişleri, İnternet Vergi Dairesindeki “Gelir/Kurumlar Vergisi İade İşlemleri” bölümünden alınmaktadır.

Beyannamelerini elektronik ortamda vermek zorunda olan gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükelleflerinin 2015 ve izleyen vergilendirme dönemlerine yönelik iade talepleri “Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi(GEKSİS)” kullanılmak suretiyle yapılmaktadır. 2015 vergilendirme dönemi öncesi gerçekleşen iade hakkı doğuran işlemlere yönelik iade taleplerinde ise eski uygulama geçerli olacaktır.

Kazançları ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı, diğer kazanç ve iratlardan ibaret olup 0012 kodundan (Hazır Beyan Sistemi) beyanname veren mükellefler isterlerse GEKSİS girişi yaparak standart 1A-Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talep Dilekçesi verip iade talebinde bulunabilirler. Beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu olmayan bu mükellefler iadelerini kağıt ortamında vergi dairesine dilekçe vererek de talep edebilirler.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi'nde iadeye esas alınacak GEKSİS Kontrol Raporu'nun oluşabilmesi için iade talep eden mükellefler tarafından “Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talebi Girişi (GEKSİS)” yapılmalı ve standart iade talep dilekçesi verilmelidir. İade talepleri, İnternet

Vergi Dairesi şifresi kullanılmak suretiyle mükellefler veya mükelleflerce yetkilendirilecek serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir vasıtası ile elektronik ortamda gönderilebilir.

Ayrıntılı açıklamaların yer aldığı Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talebi Girişi Kılavuzu ve Sık Sorulan Sorulara <https://intvrg.gib.gov.tr/GEKSIS> adresinden ulaşılabilir.

15. VERGİNİN ÖDENME ZAMANI VE ŞEKLİ

2019 yılında elde edilen kira gelirlerine ilişkin olarak verilecek yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin, 2020 yılının Mart ve Temmuz aylarında iki eşit taksit olmak üzere;

- Birinci taksiti, damga vergisi ile birlikte **31 Mart 2020** tarihine kadar,
- İkinci taksiti ise **4 Ağustos 2020** (31 Temmuz 2020 resmi tatile rastladığından) tarihine kadar,

ödenmesi gerekmektedir.

Memleketi terk ve ölüm gibi mükellefiyetin kalkmasını gerektiren durumlarda, beyan üzerine tarh edilen vergiler beyanname verme süreleri içinde ödenecektir.

Verginizi Başkanlığımıza ait www.gib.gov.tr internet adresinde yer alan anlaşmalı bankalardan ve tüm vergi dairelerimizden ödeyebilirsiniz.

Ödeyeceğiniz gelir vergisini İnteraktif Vergi Dairesindeki “Hesaplamalar” bölümünden yararlanarak öğrenebilirsiniz.
(ivd.gib.gov.tr → Hesaplamalar → Gelir Vergisi Hesaplama)

16. KİRA GELİRLERİNİN BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER

Örnek 1: Mükellef (A), 2019 yılında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş 37.500 TL işyeri kira geliri ve 95.000 TL mevduat faizi ile birlikte konut olarak kiraya verdiği dairesinden 4.800 TL kira geliri elde etmiştir.

İşyeri Kira Geliri (Brüt)	37.500 TL
Konut Kira Geliri	4.800 TL
Mevduat Faizi	95.000 TL
Beyan Edilecek Gelir Tutarı	Yok

Tevkif yoluyla vergilendirilen 95.000 TL mevduat faizi geliri, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67 nci maddesi kapsamında tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

Örnekte, 5.400 TL'lik istisna haddinin altında 4.800 TL konut kira geliri elde edildiğinden, söz konusu gelir beyana konu edilmeyecektir.

Tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş işyeri kira geliri olan 37.500 TL ise 40.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir.

Bu durumda, mükellefin 2019 yılına ilişkin beyan edilecek geliri yoktur.

Örnek 2: Mükellef (B), (2019 yılında konut kredisi kullanarak 400.000 TL'ye aldığı dairesini aylık 2.700 TL'den konut olarak kiraya vermiş ve 32.400 TL kira geliri elde etmiştir.

Beyana tabi başka geliri olmayan mükellef, gerçek gider yöntemini seçmiş olup, bu konut ile ilgili 1.800 TL asansör ve sigorta gideri yapmıştır. Konut kredisi için 2019 yılında bankaya ödenen faiz tutarı da 4.000 TL'dir.

Mükellef (B), konut olarak kiraya vermiş olduğu daire için 2019 yılında ödediği asansör, sigorta ve faiz gideri ile birlikte iktisap bedelinin %5'i olan (400.000 TL x %5=) 20.000 TL'yi indirim konusu yapabilecektir.

Toplam Gider = 1.800 TL + 4.000 TL + 20.000 TL = 25.800 TL'dir.

Gerçek gider usulünü seçen mükellefler, vergiden istisna edilen kısma isabet eden giderleri hasılatlarından gider olarak indiremeyecekler, sadece vergiye tabi hasıllara isabet eden giderleri indirebileceklerdir. Bunun için toplam gider tutarının vergiye tabi hasıllara isabet eden kısmının hesaplanması gerekir.

Vergiye tabi hasıllata isabet eden gider, aşağıdaki formüle göre hesaplanacaktır.

$$\begin{aligned}\text{Vergiye Tabi Hasılat} &= \text{Toplam Hasılat} - \text{Konut Kira Geliri İstisnası} \\ &= 32.400 \text{ TL} - 5.400 \text{ TL} = 27.000 \text{ TL}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{İndirilebilecek Gider} &= \frac{\text{Toplam Gider} \times \text{Vergiye Tabi Hasılat}}{\text{Toplam Hasılat}} \\ &= \frac{25.800 \text{ TL} \times 27.000 \text{ TL}}{32.400 \text{ TL}} = 21.500 \text{ TL}\end{aligned}$$

Mükellefin kira gelirine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Gayrisafi İrat Toplamı	32.400 TL
Vergiden İstisna Tutar	5.400 TL
Kalan (32.400 TL – 5.400 TL)	27.000 TL
İndirilebilecek Gerçek Gider Tutarı	21.500 TL
Vergiye Tabi Gelir (27.000 TL – 21.500 TL)	5.500 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	825 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Örnek 3: Mükellef (C), 2019 yılında konut olarak kiraya verdiği dairesinden 39.600 TL ve işyeri olarak kiraya verdiği dairesinden ise 75.000 TL brüt kira geliri elde etmiştir. İşyeri için ödenen kira bedelleri üzerinden yıl içinde 15.000 TL tevkifat yapılmıştır.

Beyana tabi başka geliri bulunmayan mükellef, götürü gider yöntemini seçmiştir.

Konut kira gelirinin istisnayı aşan tutarı ile işyeri kira geliri toplamı olan (34.200 TL +75.000 TL =) 109.200 TL, 2019 yılı için beyan sınırı olan 40.000 TL'yi aştığı için, tevkifata tabi tutulmuş olan işyeri kira geliri de konut kira geliri ile birlikte beyan edilecektir.

Mükellefin elde ettiği gelir toplamı (ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği

ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı) 2019 yılı için 148.000 TL'yi aşmadığından 5.400 TL'lik istisnadan yararlanacaktır.

Konut ve işyeri kira gelirinin birlikte elde edilip beyan edilmesi halinde, istisna sadece konut kira gelirine uygulanır.

Mükellefin kira gelirine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Gayrisafi İrat Toplamı (39.600 TL + 75.000 TL)	114.600 TL
Vergiden İstisna Tutar	5.400 TL
Kalan [(39.600 TL – 5.400 TL) + 75.000 TL]	109.200 TL
%15 Götürü Gider (109.200 TL x %15)	16.380 TL
Vergiye Tabi Gelir (109.200 TL – 16.380 TL)	92.820 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	21.361,40 TL
Kesinti Yoluyla Ödenen Vergiler	15.000 TL
Ödenecek Gelir Vergisi (21.361,40 TL – 15.000 TL)	6.361,40 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Örnek 4: Mükellef (D), 2019 yılında, ihraç tarihi 30/07/2005 olan döviz cinsinden Devlet tahvilinden 500.000 TL faiz geliri ile işyeri olarak kiraya verdiği gayrimenkulünden 165.000 TL brüt kira geliri elde etmiştir. İşyeri için ödenen kira bedelleri üzerinden 33.000 TL'lik gelir vergisi kesintisi yapılmıştır.

Mükellef (D), işyeri kira geliri ile ilgili olarak götürü gider yöntemini seçmiştir.

Mükellef (D)'nin elde ettiği faiz geliri, 01/01/2006 tarihinden önce ihraç edilen döviz cinsinden Devlet tahvili faiz geliri olduğundan indirim oranı uygulanmayacak olup, işyeri kira geliri tutarı ile döviz cinsinden Devlet tahvili faiz geliri toplamı 40.000 TL olan beyan sınırını aştığı için beyan edilecektir.

Mükellefin kira gelirine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Devlet Tahvili Faizi	500.000 TL
Gayrimenkul Sermaye İradı (İşyeri)	165.000 TL
Götürü Gider (165.000 TL X %15)	24.750 TL
Safi Kira Geliri (165.000 TL – 24.750 TL)	140.250 TL
Vergiye Tabi Gelir (500.000 TL + 140.250 TL)	640.250 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	219.560 TL
Kesinti Yoluyla Ödenen Vergi	33.000 TL
Ödenecek Gelir Vergisi	186.560 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Örnek 5: Mükellef (E) ve eşi Mükellef (F), 2019 yılında ayrı ayrı 1/2 hissesine sahip oldukları dairelerini konut olarak kiraya vermeleri sonucu, 36.000 TL kira geliri elde etmişlerdir.

Mükellef (E) ayrıca 2019 yılında işyeri olarak kiraya verdiği gayrimenkulünden 22.000 TL brüt kira geliri elde etmiştir. İşyeri için ödenen kira bedeli üzerinden 4.400 TL gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır.

Mükellef (F) aynı zamanda mali müşavirlik faaliyetinden dolayı 2019 yılında 160.000 TL serbest meslek kazancı elde etmiştir. Yıl içinde serbest meslek kazancından 32.000 TL tevkifat yapılmıştır.

Her iki mükellef de götürü gider yöntemini seçmiştir.

Mükelleflerin kira gelirine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Mükellef (E)'nin Beyanı:

Örnekte kiraya verilen konut 1/2 hisseli olduğundan elde edilen 36.000 TL kira gelirinin (36.000 TL / 2) 18.000 TL'sini Mükellef (E), 18.000 TL'sini de Mükellef (F) ayrı ayrı beyan edecektir.

Mükellef (E)'nin gelir vergisi tevkifatına tabi tutulan işyeri kira geliri 22.000 TL ile hissesine düşen konut kira gelirinin gelir vergisinden istisna tutarını aşan kısmı (18.000 TL – 5.400 TL =) 12.600 TL birlikte dikkate alındığında (22.000 TL + 12.600 TL =) 34.600 TL 2019 yılı için beyanname verme sınırı olan 40.000 TL'yi aşmadığından, işyeri kira geliri beyannameye dahil edilmeyecek olup, sadece hissesine düşen 18.000 TL konut kira geliri beyan edilecektir.

Gayrisafi İrat Toplamı	18.000 TL
Vergiden İstisna Tutar	5.400 TL
Kalan (18.000 TL – 5.400 TL)	12.600 TL
%15 Götürü Gider (12.600 TL x %15)	1.890 TL
Vergiye Tabi Gelir (12.600 TL – 1.890 TL)	10.710 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	1.606,50 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Mükellef (F)'nin Beyanı:

Mükellef (F)'nin, konut olarak kiraya verilen daireden hissesine düşen kira geliri 18.000 TL'dir.

Kira gelirinin yanında ticari, zirai veya mesleki kazancını beyan etmek zorunda olan mükellefler, 5.400 TL'lik konut kira geliri istisnasından yararlanamazlar. Mükellef (F), gerçek usulde gelir vergisine tabi serbest meslek erbabı olduğundan, konut kira geliri istisnasından yararlanamayacaktır. Yıllık gelir vergisi beyannamesinde serbest meslek kazancıyla birlikte kira gelirini de beyan etmek zorundadır.

Konut Kira Geliri	18.000 TL
%15 Götürü Gider (18.000 TL x %15)	2.700 TL
Safi İrat (18.000 TL – 2.700 TL)	15.300 TL
Serbest Meslek Kazancı	160.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (160.000 TL + 15.300 TL)	175.300 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	49.815 TL
Kesinti Yoluyla Ödenen Vergiler	32.000 TL
Ödenecek Gelir Vergisi (49.815 TL – 32.000 TL)	17.815 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Örnek 6: Mükellef (G), sahibi olduğu iki daireyi konut olarak kiraya vermesi sonucunda 2019 yılında toplam 120.000 TL kira geliri elde etmiştir. Mükellef, 16.10.2019 tarihinde Sağlık Bakanlığına bağlı bir hastaneye 40.000 TL ve 20.11.2019 tarihinde kamuya ait bir yetiştirme yurduna 35.000 TL nakit olarak bağışta bulunmuştur.

Beyana tabi başka geliri bulunmayan mükellef, götürü gider yöntemini seçmiştir.

Mükellefin elde ettiği gelir toplamı (ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı) 2019 yılı için 148.000 TL'yi aşmadığından 5.400 TL'lik istisnadan yararlanacaktır.

Sağlık Bakanlığına bağlı bir hastaneye nakit olarak yapılan 40.000 TL bağış ile kamuya ait yetiştirme yurduna nakit olarak yapılan 35.000 TL bağışın tamamı indirim konusu yapılabilecektir.

Mükellefin kira gelirine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Gayrisafi İrat Toplamı	120.000 TL
Vergiden İstisna Tutar	5.400 TL
Kalan (120.000 TL – 5.400 TL)	114.600 TL
%15 Götürü Gider (114.600 TL x %15)	17.190 TL
Safi İrat (114.600 TL – 17.190 TL)	97.410 TL
Hastane ve Yetiştirme Yurduna Yapılan Bağış ve Yardımlar (40.000 TL + 35.000 TL)	75.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (97.410 TL – 75.000 TL)	22.410 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	3.582 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Örnek 7: Mükellef (H), sahibi bulunduğu işyerini 2019 yılında basit usulde vergilendirilen bir mükellefe kiralamış ve 8.400 TL işyeri kira geliri elde etmiştir.

Basit usuldeki mükelleflerden elde edilen ve vergi kesintisi ile istisna uygulamasına tabi olmayan işyeri kira gelirlerinde, beyanname verme sınırı 2.200 TL'dir. Mükellefin 8.400 TL tutarındaki işyeri kira gelirinin, 2019 yılı için beyanname verme sınırı olan 2.200 TL'yi aşması nedeniyle tamamı beyan edilecektir.

Götürü gider yöntemini seçen mükellefin kira gelirine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

İşyeri Kira Geliri	8.400 TL
%15 Götürü Gider (8.400 TL x %15)	1.260 TL
Vergiye Tabi Gelir (8.400 TL – 1.260 TL)	7.140 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	1.071 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Örnek 8: Mükellef (I), üç dairesini konut olarak kiraya vermesi sonucu yıllık 22.800 TL, 20.400 TL ve 16.200 TL kira geliri elde etmiştir. Beyana tabi başka geliri olmayan mükellef, götürü gider yöntemini seçmiştir.

Mükellefin, 2019 yılında kiraya verdiği üç konuttan elde ettiği toplam kira geliri (22.800 TL + 20.400 TL + 16.200 TL =) 59.400 TL' dir.

Birden fazla konuttan kira geliri elde edilmesi halinde istisna, kira gelirleri toplamına bir defa uygulanacaktır.

Mükellefin kira gelirine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Konut Kira Geliri	59.400 TL
Vergiden İstisna Tutar	5.400 TL
Kalan (59.400 TL – 5.400 TL)	54.000 TL
%15 Götürü Gider (54.000 TL x %15)	8.100 TL
Vergiye Tabi Gelir (54.000 TL – 8.100 TL)	45.900 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	8.693 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Örnek 9: Mükellef (İ), 2019 yılında iki işverenden tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücret geliri, konut olarak kiraya verdiği dairesinden kira geliri ve mevduat faizi elde etmiştir.

Mükellefin gelirleri aşağıdaki gibidir.

Birinci İşverenden Alınan Ücret	62.500 TL
İkinci İşverenden Alınan Ücret	37.500 TL
Mevduat Faizi	28.000 TL
Konut Kira Geliri	24.000 TL
Toplam Gelir Tutarı	152.000 TL

Tevkif yoluyla vergilendirilmiş birinci işveren hariç ikinci işverenden alınan ücret tutarı olan 37.500 TL, 2019 yılı için beyan sınırı olan 40.000 TL'yi aşmadığından ücret gelirleri beyan edilmeyecektir.

Tevkif yoluyla vergilendirilen 28.000 TL mevduat faizi geliri, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67 nci maddesi kapsamında tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

2019 yılı için 5.400 TL'lik istisna sınırını aşan mesken kira geliri mutlaka beyan edilecektir.

Mükellefin elde ettiği gelirlerin gayrisafi tutarlarının toplamı (beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı) 2019 yılı için 148.000 TL'yi aştığından 5.400 TL'lik istisnadan yararlanamayacaktır.

Götürü gider yöntemini seçen mükellefin kira gelirine ilişkin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Konut Kira Geliri	24.000 TL
%15 Götürü Gider (24.000 TL x %15)	3.600 TL
Vergiye Tabi Gelir (24.000 TL – 3.600 TL)	20.400 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	3.180 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

Örnek 10: Serbest meslek faaliyetinde bulunan Mükellef (J), 2019 yılında elde ettiği serbest meslek kazancı yanında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş iki işverenden ücret geliri ile yine tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri elde etmiştir.

Mükellef yıl içinde serbest meslek kazancı için 30.000 TL, birinci işverenden alınan ücret için 10.500 TL, ikinci işverenden alınan ücret için 9.000 TL ve işyeri kira geliri için 4.500 TL olmak üzere toplam 54.000 TL kesinti yoluyla vergi ödemiştir. Beyana tabi başka geliri olmayan mükellef, götürü gider yöntemini seçmiştir.

Mükellefin gelirleri aşağıdaki gibidir.

Serbest Meslek Kazancı	150.000 TL
Birinci İşverenden Alınan Ücret	52.500 TL
İkinci İşverenden Alınan Ücret	45.000 TL
İşyeri Kira Geliri (Brüt)	22.500 TL
Toplam Gelir Tutarı	270.000 TL

Mükellef, 150.000 TL tutarındaki serbest meslek kazancı nedeniyle mutlaka yıllık beyanname verecektir.

Birinci işverenden alınan 52.500 TL'lik ücret geliri hariç, ikinci işverenden alınan 45.000 TL ücret geliri 2019 yılı için 40.000 TL'lik beyan sınırını aştığından ücret gelirlerinin tamamı beyannameye dahil edilecektir.

Serbest meslek kazancı, tevkif yoluyla vergilendirilmiş ücret gelirleri ve işyeri kira geliri tutarının toplamı olan (150.000 TL + 52.500 TL + 45.000 TL + 22.500 TL =) 270.000 TL, 2019 yılı için 40.000 TL'lik beyan sınırını aştığından, tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri de beyan edilecektir.

Mükellef, 22.500 TL'lik brüt kira gelirinden gayrimenkul sermaye iradının % 15'i olan (22.500 TL X %15 =) 3.375 TL'lik götürü gideri indirecek ve kalan 19.125 TL'yi gayrimenkul sermaye iradından dolayı matrah olarak beyan edecektir.

Beyan edilecek gelir unsurları arasında ücret geliri de bulunduğundan 75 Seri No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde yapılan açıklamalar doğrultusunda mükellefin ödenecek gelir vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Gayrisafi İrat Toplamı	270.000 TL
%15 Götürü Gider (22.500 TL X %15)	3.375 TL
Vergiye Tabi Gelir (270.000 TL – 3.375 TL)	266.625 TL
Hesaplanan gelir vergisi	77.778,75 TL
Mahsup edilecek gelir vergisi toplamı (30.000 TL + 10.500 TL + 9.000 TL + 4.500 TL)	54.000 TL
Ödenecek Gelir Vergisi (77.778,75 TL – 54.000 TL)	23.778,75 TL
Damga Vergisi	89,10 TL

i GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Kira Gelirine İlişkin Beyannamenizi
Biz Hazırladık, Siz Onaylayın

 /gibsosyalmedya

 /gibsosyalmedya

 /gibsosyalmedya

 /gibsosyalmedya

 /gibsosyalmedya

Ayrıntılı bilgi için;
www.gib.gov.tr